

TIESAS SPRIEDUMS (virspalāta)

2005. gada 10. maijā ¹

Lieta C-400/99

par prasību atcelt tiesību aktu atbilstoši EKL 230. pantam, ko 1999. gada 18. oktobrī cēla

Itālijas Republika, ko sākotnēji pārstāvēja U. Leanca [*U. Leanza*], pēc tam I. Bragulja [*I. Braguglia*], pārstāvji, kam palīdz P. G. Ferri [*P. G. Ferri*] un M. Fjorilli [*M. Fiorilli*], *avvocati dello Stato*, kas norādīja adresi Luksemburgā,

prasītāja,

pret

Eiropas Kopienu Komisiju, ko pārstāv E. de Persio [*E. De Persio*], kā arī D. Triantafillu [*D. Triantafyllou*] un V. di Buči [*V. Di Bucci*], pārstāvji, kas norādīja adresi Luksemburgā,

atbildētāja.

¹ Tiesvedības valoda — itāļu.

TIESA (virspalāta)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs V. Skouris [*V. Skouris*], palātu priekšsēdētāji P. Janns [*P. Jann*], K. V. A. Timmermans [*C. W. A. Timmermans*] un A. Ross [*A. Rosas*], tiesneši Ž. P. Puisošē [*J.-P. Puissechet*] (referents), R. Šintgens [*R. Schintgen*], N. Kolnerika [*N. Colneric*], S. fon Bārs [*S. von Bahr*] un H. N. Kunja Rodrigess [*J. N. Cunha Rodrigues*],

ģenerālvokāte K. Štiksa-Hakla [*C. Stix-Hackl*],
sekretārs R. Grass [*R. Grass*],

ņemot vērā rakstveida procesu,

noklausījusies ģenerālvokātes secinājumus tiesas sēdē 2004. gada 10. jūnijā,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Ar prasības pieteikumu Itālijas Republika lūdz atcelt Eiropas Kopienu Komisijas lēmumu, kas paziņots, 1999. gada 6. augustā nosūtot vēstuli Nr. SG(99) D/6463, par EKL 88. panta 2. punktā paredzētās procedūras uzsākšanu attiecībā uz valsts atbalstu Nr. C 64/99 (iepriekš Nr. NN 68/99) — Itālija — kas piešķirts *Gruppo Tirrenia di Navigazione* uzņēmumiem (OV C 306, 2. lpp., turpmāk tekstā — “apstrīdētais lēmums”) tiktāl, ciktāl ar šo lēmumu tiek apturēts šis atbalsts.

Fakti un process

- 2 Pēc tam, kad Komisija bija saņēmusi sūdzības par to, ka Itālijas iestādes bija piešķirušas neatļautu valsts atbalstu *Gruppo Tirrenia di Navigazione* (turpmāk tekstā — “*Tirrenia* grupa”) izmantotā prāmja transporta iekšējiem pakalpojumiem, Komisijas dienesti, 1999. gada 12. martā nosūtot vēstuli, uzdeva šajā sakarā jautājumus Itālijas iestādēm.

- 3 Šis lūgums sniegt informāciju jo īpaši attiecās uz *Tirrenia* grupas uzņēmumiem izpildāmo valsts pasūtījumu un uz nosacijumiem, saskaņā ar kuriem nosakāmas papildu izmaksas, kas radušās sakarā ar šī pasūtījuma izpildi, un šo papildu izmaksu atmaksa.

- 4 Komisija, vairākkārt sazinoties ar Itālijas iestādēm, uzskatīja, ka pastāvēja nopietnas šaubas par to, ka ar kopējo tirgu ir saderīgi pasākumi, kuri var veidot valsts atbalstu, kas piešķirts par labu *Tirrenia* grupas uzņēmumiem. Tāpēc ar apstrīdēto lēmumu Komisija attiecībā uz šiem iespējamiem atbalstiem uzsāka EKL 88. panta 2. punktā paredzēto procedūru. Šajā sakarā Komisija atzina minētos pasākumus par jaunu atbalstu vai par pastāvošā atbalsta grozījumu EKL 88. panta 3. punkta izpratnē (turpmāk tekstā — “jaunais atbalsts”) un nevis par pastāvošu atbalstu EKL 88. panta 1. punkta izpratnē (turpmāk tekstā — “pastāvošais atbalsts”). Pēc tam Komisija par šo lēmumu informēja Itālijas iestādes.

- 5 Šī lēmuma daļā, kuras virsraksts ir “Secinājumi”, Komisija cita starpā norādīja, ka tā ir paturējusi sev tiesības prasīt Itālijas iestādēm apturēt jebkāda atbalsta izmaksāšanu, kas pārsniedz neto papildizmaksas par tādu pakalpojumu sniegšanu, kas ir ekonomikas vispārējās interesēs. Pēc tam Komisija uzaicināja Itālijas iestādes desmit darba dienu laikā apstiprināt šīs izmaksas apturēšanu, pēc kā Komisija norādīja — gadījumā, ja sniegtā atbalsta pārpalikuma izmaksa netiek apturēta un ja apturētās naudas summas izmaksa nebija attaisnojama, Komisija varētu šajā sakarā

uzdot Itālijas iestādēm to izdarīt. Komisija precizēja, ka izmaksas apturēšana bija nepieciešama, lai ierobežotu ietekmi, kādu šis atbalsts atstāja uz konkurences izkropļošanu, bet šāda apturēšana nenozīmēja to, ka tiek apturēta pašu pakalpojumu sniegšana, kurus varēja turpināt nodrošināt saskaņā ar noteikumiem, kuri atbilst Kopienas tiesībām. Komisija īpaši vērsa Itālijas iestāžu uzmanību uz EKL 88. panta 3. punkta atliekošo iedarbību, kā arī uz 1995. gada 22. februārī dalībvalstīm nosūtīto vēstuli, kurā tā norādīja, ka jebkurš nelikumīgi piešķirts atbalsts var tikt atgūts no tā saņēmēja.

- 6 1999. gada 18. oktobrī Itālijas Republika cēla šo prasību nolūkā atcelt apstrīdēto lēmumu "tiklīdz, ciklīdz tajā noteikts apturēt par nelikumīgu atzīto atbalstu".

- 7 1999. gada 19. oktobrī *Tirrenia* grupas sabiedrības — *Tirrenia di Navigazione SpA*, *Adriatica di Navigazione SpA*, *Caremar SpA*, *Toremarm SpA*, *Siremar SpA* un *Saremar SpA* — iesniedza Eiropas Kopienas Pirmās instances tiesas kancelejā prasības pieteikumu, kas tika reģistrēts ar Nr. T-246/99 un kurā tika lūgts pilnībā atcelt apstrīdēto lēmumu.

- 8 1999. gada 25. novembrī iesniedzot Tiesas kancelejā atsevišķu dokumentu, Komisija, pamatojoties uz Tiesas Reglamenta 91. panta 1. punktu, lūdza Tiesai izbeigt tiesvedību pirms sprieduma taisīšanas vai apmierināt iebildi par nepieņemamību, neizskatot lietu pēc būtības.

- 9 2001. gada 9. oktobrī pieņemot spriedumu lietā C-400/99 Itālija/Komisija (*Recueil*, I-7303. lpp., turpmāk tekstā — "starpaspriekums"), Tiesa noraidīja šo lūgumu un turpināja tiesvedību pēc būtības. Šajā spriedumā būtībā Tiesa atzina prasības pieteikumu par pieņemamu, pamatojoties uz to, ka Komisija bija atzinusi minētos

pasākumus par jauniem, nelikumīgi īstenotiem atbalstiem, kaut arī Itālijas valdība attiecībā uz dažiem no piešķirtajiem atbalstiem uzskata, ka tie ir pastāvošie atbalsti, kas piešķirti likumīgi, un attiecībā uz pārējiem atbalstiem — ka tiem nav iezīmes, kas piemīt atbalstam; tas nozīmē, ka šie atbalsti nav apturami, kas ir pretēji tam, kas izriet no apstrīdētā lēmuma. Ņemot to vērā, Tiesa uzskatīja, ka minētajam lēmumam piemita autonomas juridiskas sekas un ka tādējādi šis lēmums bija apstrīdams akts. Attiecībā uz argumentāciju, pamatojoties uz kuru Tiesa nonāca pie šāda secinājuma, atsauce tika izdarīta uz starpspriedumu.

- 10 Ar 2003. gada 25. marta rīkojumu Pirmās instances tiesa — tiktāl, ciktāl tā ir kompetenta —, pamatojoties uz Tiesas Statūtu 54. panta trešo daļu, apturēja tiesvedību lietā T-246/99, līdz Tiesa pasludina spriedumu šajā lietā.
- 11 Pa to laiku Komisija pabeidza procedūru, kas tika uzsākta, pamatojoties uz apstrīdēto lēmumu attiecībā uz atbalstiem, kas bija piešķirti vienam no *Tirrenia* grupas uzņēmumiem, proti, jūrniecības sabiedrībai *Tirrenia di Navigazione SpA*, ņemot vērā režīmu, kas noteikts konvencijā, kura ar Itāliju noslēgta 1991. gadā par šī uzņēmuma izpildīto publisko iepirkumu [2001. gada 21. jūnija Lēmums, kas attiecas uz valsts atbalstu, ko Itālija sniegusi jūrniecības kompānijai *Tirrenia di Navigazione* (OV L 318, 9. lpp., turpmāk tekstā — “2001. gada 21. jūnija Lēmums”)]. Komisija atzina par saderīgu ar kopējo tirgu šajā sakarā sniegto maksājumu kā kompensāciju par valsts pakalpojumiem no 1990. gada 1. janvāra līdz 2000. gada 31. decembrim un atļāva ar nosacījumiem veikt tādus pašus maksājumus periodā no 2001. gada 1. janvāra līdz 2004. gada 31. decembrim. Tomēr, pieņemot šo lēmumu, Komisija turpināja šos atbalstus atzīt par jauniem atbalstiem, kas jau par tādiem tika nosaukti apstrīdētajā lēmumā un ko šajā prasībā apstrīdēja Itālijas Republika.
- 12 Ar otru lēmumu, kas pieņemts pēc rakstveida procesa šajā lietā, Komisija pabeidza procedūru, kas bija uzsākta, pamatojoties uz apstrīdēto lēmumu attiecībā uz *Tirrenia* grupas pārējiem uzņēmumiem [Komisijas 2004. gada 16. marta Lēmums 2005/163/

EK, kas attiecas uz Itālijas piešķirto valsts atbalstu jūrniecības sabiedrībām *Adriatica*, *Caremar*, *Siremar*, *Saremar* un *Toremara* (*Gruppo Tirrenia*) (OV L 53, 29. lpp.)). Komisija tomēr atzina par saderīgu ar kopējo tirgu lielāko daļu no maksājumiem, kas šiem uzņēmumiem bija piešķirti kā atlīdzība par publiskajiem pakalpojumiem, sākot ar 1992. gada 1. janvāri, un uzlika atsevišķus nosacījumus šo maksājumu veikšanai, sākot ar 2004. gadu. Komisija turpretim atzina par nesaderīgu ar kopējo tirgu maksājumus, kas piešķirti *Adriatica* uzņēmumam par jūras satiksmi laikā no 1992. gada janvāra līdz 1994. gada jūlijam, un, sākot ar 2004. gada 1. septembri, atcēla *Caremar* uzņēmumam piešķirto finansējumu par pasažieru ātrgaitas pārvadājumiem. Šajā otrajā lēmumā par procedūras izbeigšanu Komisija arī turpināja atzīt iepriekš minētos atbalstus par jauniem atbalstiem, kas jau par tādiem bija atzīti apstrīdētajā lēmumā.

Lietas dalībnieku prasījumi

13 Itālijas Republikas prasījumi ir šādi:

- atcelt Komisijas 1999. gada 6. augusta vēstuli “tiklāt, ciktāl tajā noteikts apturēt atbalsta sniegšanu, kas atzīti par nelikumīgiem”;
- piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

14 Komisijas prasījumi ir šādi:

- Tiesai atzīt, ka strīda priekšmets vairs nepastāv attiecībā uz to apstrīdētā lēmuma daļu, kas skar atbalstus, kas piešķirti *Tirrenia di Navigazione*;

- pārējā daļā prasību noraidīt;

- piespriest prasītājam atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

Par prasījumiem attiecībā uz tiesvedības izbeigšanu pirms sprieduma taisīšanas

- 15 Savā atbildē uz repliku Komisija norāda, ka attiecībā uz prasību saistībā ar atbalstu, kas piešķirts *Tirrenia di Navigazione SpA*, strīda priekšmets vairs nepastāv. Tā kā 2001. gada 21. jūnija Lēmums netika apstrīdēts, izbeidzoties sūdzības iesniegšanas termiņam, tomēr galīgi tika atzīts — lai arī šai kompānijai piešķirtais atbalsts tika atzīts par saderīgu ar kopējo tirgu, tas bija nelikumīgs atbalsts, proti, jauns atbalsts, kas tika īstenots, nesāņemot iepriekšēju atļauju, ko prasa EKL 88. panta 3. punkts. Attiecībā uz šo atbalstu apstrīdētajam lēmumam nebija nekādu autonomu juridisku seku un Itālijas valdība vairs nebija ieinteresēta tā atcelšanā.
- 16 Komisijas arguments ir noraidāms.
- 17 Nenoliedzami, savā 2001. gada 21. jūnija Lēmumā, ar ko daļēji izbeigta procedūra, kas uzsākta, pamatojoties uz apstrīdēto lēmumu, Komisija apstiprināja savu sākotnējo vērtējumu, saskaņā ar kuru subsidijas, kas sniegtas *Tirrenia di Navigazione SpA* par tās pienākumu sniegt valsts pakalpojumu, ir jauns atbalsts, kas noteikts EKL 88. panta 3. punktā, un šis lēmums, kas netika apstrīdēts termiņā, kādā iesniedzamas sūdzības, ir kļuvis galīgs. Tomēr prasībā par apstrīdēto lēmumu pēc būtības prasīts, lai atbalsts, kura apturēšanu šajā lēmumā ir prasījusi Komisija, netiktu apturēts, gaidot, kamēr tiks pieņemts viens vai vairāki lēmumi, ar ko izbeidz

procedūru, kas uzsākta, pamatojoties uz apstrīdēto lēmumu. Taču šāds jautājums neattiecas uz lēmuma, ar ko izbeidz procedūru, mērķi, kas ir EKL 88. panta 2. punkta pirmās daļas pamatā, kā tas izriet no 7. panta 2.–5. punkta un 14. panta Padomes 1999. gada 22. marta Regulā (EK) Nr. 659/1999, ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus [EKL 88.] panta piemērošanai (OV L 83, 1. lpp., turpmāk tekstā — “Valsts atbalsta procedūras regula”).

- 18 No iepriekš minētā izriet, ka strīda priekšmets pilnībā pastāv.

Par lietas būtību

- 19 Itālijas valdība pēc būtības norāda četrus pamatus, kāpēc atceļams apstrīdētais lēmums. Pirmkārt, tā uzskata, ka apstrīdētais lēmums nav spēkā pamatojuma trūkuma dēļ. Otrkārt, Komisija nav lūgusi Itālijas iestādēm iesniegt piezīmes pirms apstrīdētā lēmuma pieņemšanas. Treškārt, Komisija ir nepareizi izmantojusi pilnvaras. Visbeidzot, dažādu iemeslu dēļ apstrīdētajā lēmumā nav ievērots EKL 87. panta 1. punkts un 88. panta 1. un 3. punkts.

Par pamatojumu

Lietas dalībnieku argumenti

- 20 Itālijas valdība pārmet Komisijai, ka tā apstrīdētajā lēmumā nav atsaukusies uz “Valsts atbalsta procedūras” regulu, lai arī šī regula jau bija stājusies spēkā.

- 21 Komisija iebilst, uzskatot, ka tiesiskais pamats lēmumam uzsākt EKL 88. panta 2. punktā paredzēto procedūru tieši parādās EK līgumā un ka "Valsts atbalsta procedūras" regula tādējādi nav attiecināma.

Tiesas vērtējums

- 22 EKL 253. pantā ir īpaši noteikts, ka Komisija pieņemtajos lēmumos norāda to pamatojumu. Pienākums norādīt pamatojumu lēmumā, pret ko celta prasība, ir noteikts, lai ļautu Tiesai kontrolēt lēmuma tiesiskumu un sniegt attiecīgai personai pietiekamu norādi par to, vai lēmums ir pienācīgi pamatots, vai arī tajā ir tādi trūkumi, kas ļauj apstrīdēt tā tiesiskumu (skat. it īpaši 1981. gada 26. novembra spriedumu lietā 195/80 *Michel/Parlaments, Recueil*, 2861. lpp., 22. punkts).
- 23 Šajā lietā tas, ka apstrīdētajā lēmumā nav minēta "Valsts atbalsta procedūras" regula vai daži no tās pantiem, varētu tikt uzskatīts par pamatojuma trūkumu tikai tad, ja Komisija būtu piemērojusi šajā regulā noteiktās tiesību normas, kas neizriet tieši no Līguma. Šajā sakarā jānorāda, ka šī regula pietiekamā mērā detalizēti kodificē Līgumā ietvertu procesuālo tiesību normu par valsts atbalstu interpretāciju, ko sniegusi Kopienas tiesa pirms šīs regulas pieņemšanas.
- 24 Šajā lietā apstrīdētais lēmums neīsteno nevienu tādu procesuālu tiesību normu par valsts atbalsta kontroli, kas tieši neizriet no Līguma. Pieņemot šo lēmumu, Komisija atbilstoši EKL 88. panta 2. punktam aicināja Itālijas iestādes iesniegt savas piezīmes par tajā norādīto valsts atbalstu un izteica šo lūgumu, provizoriski atzīstot šo atbalstu par jaunu atbalstu, kas tādējādi nozīmē to apturēšanu tiktāl, ciktāl noteikts minētajā lēmumā (skat. 1992. gada 30. jūnija spriedumus lietā C-312/90 Spānija/

Komisija, *Recueil*, I-4117. lpp., 17. punkts, un lietā C-47/91 Itālija/Komisija, *Recueil*, I-4145. lpp., 25. punkts, kā arī starpspriedumu, 56. punkts). Ne procedūra, ne arī no šī lēmuma izrietošas juridiskās sekas nebalstās uz novatorisku “Valsts atbalsta procedūras” regulas tiesību normu.

- 25 Tādējādi pamats attiecībā uz pamatojuma trūkumu apstrīdētajā lēmumā ir noraidāms.

Par pamatu attiecībā uz to, ka Itālijas valdība nebija uzaicināta iesniegt piezīmes

Lietas dalībnieku argumenti

- 26 Itālijas valdība uzskata, ka Komisijai bija jālūdz tai iesniegt savas piezīmes pirms apstrīdētā lēmuma pieņemšanas, kas paredz apturēt dažus maksājumus. Tā uzskata, ka šī bezdarbība ir īpaši nopietna attiecībā uz diva veida atbalstu, kuru skar apstrīdētais lēmums, proti, *Tirrenia* grupas rūpniecības projekta papildu atbalstu par laiku no 1999. līdz 2002. gadam un nodokļu pasākumiem attiecībā uz degvielas un eļļas piegādi, par kuriem nebija notikusi apspriešanās ar Itālijas iestādēm pirms to iekļaušanas apstrīdētajā lēmumā.
- 27 Komisija atgādina, ka šajā lēmumā nav ietverts rīkojums apturēt minēto atbalstu. Komisija uzskata, ka “Valsts atbalsta procedūras” regulas 11. panta 1. punkts, uz kuru atsaucās Itālijas valdība savā prasības pieteikumā un kas uzliek pienākumu saņemt attiecīgās dalībvalsts piezīmes pirms šāda rīkojuma pieņemšanas, nav tādējādi piemērojams. Apstrīdētais lēmums precīzi iekļāva uzaicinājumu iesniegt piezīmes attiecībā uz iespējamo rīkojumu par [atbalsta] apturēšanu nākotnē.

- 28 Komisija piebilst, ka tāda jauna atbalsta gadījumā, kas nav paziņots un kurš ir īstenots ("nelikumīgs" atbalsts, kas noteikts "Valsts atbalsta procedūras" regulas III nodaļā), lēmums uzsākt EKL 88. panta 2. punktā paredzēto procedūru nav pieņemams pirms sazināšanās ar attiecīgo dalībvalsti. Šīs regulas 10. panta 2. punkts nepārprotami ļauj Komisijai iepriekš lūgt iesniegt minētajai valstij informāciju, bet tas nav Komisijas pienākums. Minētās regulas 13. panta 1. punkts ļauj uzsākt šo procedūru, neuzliekot nekādu iepriekšēju pienākumu.

Tiesas vērtējums

- 29 Ņemot vērā juridiskās sekas, kādas ir lēmumam uzsākt EKL 88. panta 2. punktā paredzēto procedūru, ar ko provizoriski atzīst attiecīgo atbalstu par jaunu atbalstu, lai arī attiecīgajai dalībvalstij ir tiesības nepakļauties šim atzinumam (skat. starpspriedumu, 59. un 60. punkts), Komisijai iepriekš ir jāapspriežas par attiecīgo pasākumu ar konkrēto dalībvalsti, lai šai dalībvalstij būtu iespēja attiecīgā gadījumā norādīt Komisijai, ka tā uzskata, ka minētais pasākums nav atbalsts vai ka tas ir pastāvošs atbalsts.
- 30 "Valsts atbalsta procedūras" regulas 10. un 13. pants, uz kuriem atsaucas Komisija, atbilst šai prasībai. 10. pantā, kas attiecas uz gadījumu, kad — neatkarīgi no informācijas avota — Komisijas rīcībā ir informācija par varbūtēji nelikumīgu atbalstu, vārdi "vajadzības gadījumā", kas tiek lietoti 2. punktā un kuri iesāk teikumu "[vajadzības gadījumā Komisija] lūdz informāciju attiecīgajai dalībvalstij", attiecas vienīgi uz tiem gadījumiem, kad Komisija jau ir atbilstošā veidā apspriedusies ar attiecīgo dalībvalsti, piemēram, ja tā ir pati dalībvalsts, kura ir informējusi Komisiju par šāda pasākuma esamību. Šie vārdi nenozīmē to, ka Komisija var neapspriedties

par pasākumu ar konkrēto dalībvalsti pirms EKL 88. panta 2. punktā paredzētās procedūras uzsākšanas pret to. Tāpat 13. pants, kas norāda, ka varbūtēji nelikumīga atbalsta izvērtēšanas rezultātā var tikt pieņemts lēmums uzsākt minēto procedūru, neatbrīvo Komisiju no pienākuma apspriesties ar attiecīgo dalībvalsti pirms šāda lēmuma pieņemšanas.

- 31 Šajā lietā Komisija nav apspriedusi ar Itālijas iestādēm nodokļu režīmu, kas bija labvēlīgs *Tirrenia* grupai par degvielas un eļļas piegādi tās kuģiem, pirms apstrīdētā lēmuma pieņemšanas, kas paredzēja vismaz daļēji apturēt šo režīmu. Ja Komisija to būtu izdarījusi, Itālijas iestādes varētu uzreiz iesniegt pierādījumus, lai pierādītu, ka tas nav jāaptur kā nelikumīgs atbalsts. Šajā sakarā jāatzīmē, ka 2001. gada 21. jūnija Lēmumā par procedūras daļēju pabeigšanu attiecībā uz *Tirrenia di Navigazione* Komisija iesniedza Itālijas iestādēm dokumentu par to, ka tās bija attiecinājušas režīmu uz visiem kuģiem, kuri atradās ostā apkopē, sākot ar 1996. gada 2. marta Lēmumu, tādējādi — pirms apstrīdētā lēmuma.

- 32 Turpretim attiecībā uz *Tirrenia* grupas rūpniecības plānu laika periodam no 1999. līdz 2002. gadam no lietas materiāliem izriet, ka savā lūgumā sniegt informāciju, kas izteikts 1999. gada 12. marta vēstulē, Komisija izvērtēja vairākgadu ekonomisko plānu mehānismu, kuru *Tirrenia* grupai ir jāsniedz Itālijas iestādēm. Tādējādi — ja kāds jauns plāns vai pasākumi, kas papildina iepriekšējo plānu, bija sagatavošanas procesā un ja pēc tam grupa tos prezentēja minētajā vēstulē minēto pasākumu iepriekšējās izvērtēšanas laikā, Itālijas iestādes varēja sagaidīt, ka uz šo jauno plānu vai šiem papildinājumiem attiecas varbūtējais lēmums par EKL 88. panta 2. punktā paredzētās procedūras uzsākšanu. Itālijas iestādes par to varēja informēt pašas, vajadzības gadījumā norādot atbilstošu informāciju, lai nepieļautu tā iekļaušanu šādā lēmumā kā varbūtēju jaunu atbalstu.

- 33 Attiecībā uz *Tirrenia* grupai sniegtajām subsīdijām par tās izpildāmo valsts pasūtījumu no lietas materiāliem izriet, ka tos apsprieda gan Komisijas dienesti, gan Itālijas iestādes Komisijas 1999. gada 12. marta lūgumā sniegt informāciju, Itālijas iestāžu sniegtajā atbildē uz šo lūgumu, kā arī divpusējās sanāksmes laikā — kas viss notika pirms apstrīdētā lēmuma pieņemšanas. Tādējādi attiecībā uz šīm subsīdijām Itālijas valdība nevar arī norādīt, ka tā nebija uzaicināta iesniegt attiecīgo informāciju pirms apstrīdētā lēmuma pieņemšanas.
- 34 Tādēļ apstrīdētais lēmums ir atceļams tiktāl, ciktāl tas paredzēja apturēt *Tirrenia* grupai piemēroto nodokļu režīmu attiecībā uz degvielas un eļļas piegādi tās kuģiem.
- 35 Šajā sprieduma stadijā turpmākā argumentācija tādējādi attiecas tikai uz subsīdijām, kuras izmaksātas *Tirrenia* grupas uzņēmumiem par tās izpildāmo valsts pasūtījumu, par ko Itālijas valdība uzskata — ja subsīdijām ir atbalsta iezīmes, tās jebkurā gadījumā ir pastāvošs atbalsts, arī attiecībā uz *Tirrenia* grupas rūpniecības plānu laika periodam no 1999. līdz 2002. gadam.

Par nepareizu pilnvaru izmantošanu

Lietas dalībnieku argumenti

- 36 Itālijas valdība uzskata, ka apstrīdētais lēmums, atzīstot attiecīgos pasākumus par nelikumīgu atbalstu un paredzot to apturēšanu, nesatur pamatojumu, kas attaisno

to, ka šie pasākumi ir atzīti par nelikumīgu atbalstu. Vienīgais pamatojums par [pasākumu] apturēšanu ir saistīts ar zaudējumiem, ko minēto pasākumu īstenošana radītu *Tirrenia* konkurējošajiem uzņēmumiem, bet nepierāda, ka tas ir atbalsts EKL 87. panta 1. punkta izpratnē un jauns atbalsts. Komisija ir tikai un vienīgi pieņēmusi lēmumu par [pasākumu] apturēšanu aiz piesardzības attiecībā uz gadījumu, kad minētie pasākumi patiešām ir jauns nelikumīgs atbalsts, bet šis lēmums vispār nebalstās uz pietiekamu izvērtējumu, kas ļautu nonākt pie šāda secinājuma.

- 37 Komisija šajā sakarā uzsver, ka apstrīdētajā lēmumā nav iekļauts apturēšanas rīkojums, kas prasītu pierādīt nelikumīga atbalsta pastāvēšanu. Komisija tikai izsaka šaubas attiecībā uz atbalsta esamību, uz tā nelikumību un tā saderību ar kopējo tirgu. Apsvērumi par iespējamiem zaudējumiem, ko minētie pasākumi varētu radīt *Tirrenia* grupas konkurentiem, ir saistīti tikai un vienīgi ar to, ka nākotnē varētu tikt pieņemts rīkojums apturēt šos pasākumus, par ko Itālijas iestādes bija uzaicinātas sniegt savas piezīmes.

Tiesas vērtējums

- 38 Pilnvaru nepareizas izmantošanas jēdziens nozīmē to, ka administratīva iestāde ir izmantojusi savas pilnvaras citam mērķim nekā tam, kā sakarā šīs pilnvaras tai ir piešķirtas (skat. it īpaši 1982. gada 4. februāra spriedumu lietā 817/79 *Byrl* u.c./Komisija, *Recueil*, 245. lpp., 28. punkts). Ar lēmumu tiek nepareizi izmantotas pilnvaras tikai tad, ja, balstoties uz objektīvām, būtiskām un saskaņotām norādēm, tas ir pieņemts ar šādu mērķi (skat. it īpaši 1966. gadā 5. maija spriedumu apvienotajās lietās 18/65 un 35/65 *Gutmann*, *Recueil*, 149. lpp., 170. punkts).

39 Šis nav tāds gadījums. Kā to Tiesa lēma starpspriedumā, tādu izpildes procesā esošu pasākumu apturēšana, kurus Komisija atzīst par jaunu atbalstu lēmumā par EKL 88. panta 2. punktā paredzētās procedūras uzsākšanu, izriet tieši no šī atzinuma kopsakarā ar EKL 88. panta 3. punkta pēdējo teikumu. Tādējādi pilnvaru nepareiza izmantošanu var konstatēt tikai tad, ja ir pierādīts, ka Komisija apzināti ir atzinusi par jaunu atbalstu pasākumus, par kuriem tā nevarēja šaubīties, ka tie bija pastāvošs atbalsts, uz kuru attiecas EKL 88. panta 1. punktā paredzētais kontroles režīms, vai pasākumus, uz kuriem neattiecas EKL 87. un 88. pants; proti, ja ir pierādīts, ka Komisija apzināti vēlējās īsā termiņā panākt, ka tiek apturēti pasākumi, par kuriem tā nevarēja šaubīties, ka tos vēl varēja likumīgi vairāk vai mazāk īstenot līdz procedūras pabeigšanai.

40 Tomēr apstrīdētā lēmuma pieņemšanas dienā un, ņemot vērā Komisijas rīcībā esošo informāciju, nešķīta viennozīmīgi, ka *Tirrenia* grupai sniegtās subsīdijas, kas pārsniedz neto papildizmaksas par tādu pakalpojumu sniegšanu, kas ir ekonomikas vispārējās interesēs — apturēšanas mērķis, kas izriet no minētā lēmuma, bija vai nu pastāvošs atbalsts iepriekš minētajā izpratnē, vai pasākumi, kuriem nav atbalsta iezīmes.

41 Tādējādi pamats attiecībā uz pilnvaru nepareizu izmantošanu nav pamatots.

Par EKL 87. panta 1. punkta un 88. panta 1. un 3. punkta pārkāpumu

Lietas dalībnieku argumenti

- 42 Itālijas valdība uzsver, ka apstrīdētajā lēmumā Komisija norāda, ka šajā brīdī nav iespējams pieņemt lēmumu par atbalsta esamību. Šāda nenoteiktība neļauj uzsākt procedūru, kuras rezultātā tiek apturēti attiecīgie pasākumi. Šajā sakarā Itālijas valdība atsaucas uz Tiesas 1994. gada 5. oktobra spriedumu lietā C-47/91 Itālija/Komisija (*Recueil*, I-4635. lpp.), kurā attiecībā uz jautājumu par konkrēta atbalsta saderību ar lēmumu, ar ko tiek apstiprināts atbalstu režīms, Tiesa nosprieda:

“33 [...] tā kā [EKL 88. panta 3. punkts] Komisijai dod tiesības prasīt tikai jauna atbalsta sniegšanas apturēšanu, nepietiek, ka tai ir tikai šaubas par konkrēta atbalsta saderību ar lēmumu, ar ko tiek apstiprināts atbalsta režīms.

- 34 Ja Komisijai ir šaubas par konkrēta atbalsta saderību ar tās pieņemto lēmumu, ar ko tiek apstiprināts atbalsta režīms, tai ir jāuzliek attiecīgajai dalībvalstij par pienākumu iesniegt Komisijai tās noteiktajā termiņā visus dokumentus, informāciju un datus, kas nepieciešami lēmuma pieņemšanai attiecībā uz apstrīdētā atbalsta saderību ar tās lēmumu, ar ko apstiprināts atbalsta režīms.”

- 43 Turklāt Itālijas valdība uzskata, ka Komisija apstrīdētajā lēmumā ir atzinusi, ka atbalsts, kas nepieciešams nolūkā segt valsts pasūtījuma papildizmaksas un kas sniegts saskaņā ar valsts pasūtījuma līgumiem, kuri pastāvēja, pirms stājās spēkā Padomes 1992. gada 7. decembra Regula (EEK) Nr. 3577/92, ar ko piemēro principu, kurš paredz jūras transporta pakalpojumu sniegšanas brīvību dalībvalstīs (jūras kabotāža) (OV L 364, 7. lpp.), ir atļauts saskaņā ar šīs regulas 4. panta 3. punktu, kurā noteikts, ka “esošie valsts pasūtījuma līgumi var palikt spēkā līdz attiecīgā līguma termiņa izbeigšanās dienai”.
- 44 Šajā sakarā Itālijas valdība norāda, ka visi maksājumi *Tirrenia* grupas uzņēmumiem par tās izpildāmo valsts pasūtījumu ir noteikti valsts pasūtījuma līgumos, kuri noslēgti 1991. gada 30. jūlijā starp Satiksmes ministriju un minētajiem uzņēmumiem; ka Komisija saņēma paziņojumu par šiem 1991. gada līgumiem un daļa no informācijas šajā sakarā tai tika nosūtīta laikā no 1991. līdz 1997. gadam. Itālijas valdība savā replikā uzsver, ka varbūtējais atbalsts tādējādi tika īstenots pirms Regulā Nr. 3577/92 paredzētās liberalizācijas, jo būtiskās iezīmes, kas piemīt pienākumiem valsts pasūtījumu sfērā, un ar to saistītās kompensācijas ir pat vecākas par Romas Līgumu un ka jebkurā gadījumā, tā kā Komisija saņēma paziņojumu par minētajiem līgumiem, tā tieši vai netieši bija atļāvusi minēto atbalstu. Tādējādi, ja samaksa *Tirrenia* grupas uzņēmumiem ir atzīstama par valsts atbalstu EKL 87. panta 1. punkta izpratnē, šī samaksa jebkurā gadījumā ir pastāvošs atbalsts.
- 45 Tomēr Itālijas valdība uzskata, ka Komisija nav ņēmusi vērā informāciju, kas tai nosūtīta laikā no 1991. līdz 1997. gadam, lai noteiktu, vai šajā gadījumā tas bija pastāvošs vai jauns atbalsts. Komisija uzreiz, bez pamatojuma izvēlējās otro variantu.
- 46 Komisija norāda, ka šaubu izteikšana par to, vai izvērtējamajiem pasākumiem ir atbalsta iezīmes, ir parasta prakse lēmumā uzsākt EKL 88. panta 2. punktā paredzēto

procedūru. Tā atzīmē, ka apstrīdētajā lēmumā tā nav izteikusi šaubas par to, ka attiecīgie pasākumi ir jauni, jo to sarakstē pirms šī lēmuma pieņemšanas Itālijas iestādes neuzskatīja, ka tas bija pastāvošs atbalsts. Tādējādi šis gadījums nav salīdzināms ar to, kas bija pamatā iepriekš minētajam spriedumam lietā Itālija/Komisija.

Tiesas vērtējums

⁴⁷ Kā to Tiesa ir pastāvīgi lēmusi — kad Komisija izvērtē atbalsta pasākumus saskaņā ar EKL 87. pantu, lai noteiktu, vai tie ir saderīgi ar kopējo tirgu, tai ir pienākums uzsākt EKL 88. panta 2. punktā paredzēto procedūru, ja pēc sākotnējas izvērtēšanas tā nevar novērst visas problēmas, kas liedz Komisijai atzīt, ka šie pasākumi ir saderīgi ar kopējo tirgu (1984. gada 20. marta spriedums lietā 84/82 Vācija/Komisija, *Recueil*, 1451. lpp., 13. punkts). Šie paši principi ir jāpiemēro gadījumā, kad Komisijai ir šaubas par izvērtētā pasākuma atzišanu par atbalstu EKL 87. panta 1. punkta izpratnē. Tādējādi nevar pārņemt Komisijai, ka tā ir uzsākusi procedūru, pat ja tā šajā sakarā pieņemtajā lēmumā izsaka šaubas par to, vai strīda pamatā esošajiem pasākumiem piemīt atbalsta īpašības EKL 87. panta 1. punkta izpratnē.

⁴⁸ Tomēr, ņemot vērā juridiskās sekas, kādas iestājas pēc tam, kad ir uzsākta EKL 88. panta 2. punktā paredzētā procedūra attiecībā uz pasākumiem, kurus uzskata par jaunu atbalstu, — ja attiecīgā dalībvalsts apgalvo, ka šie pasākumi nav atbalsts EKL 87. panta 1. punkta izpratnē, Komisijai ir pietiekami jāizvērtē šis jautājums, pamatojoties uz informāciju, ko tai šajā brīdī ir sniegusi minētā valsts, pat ja šis vērtējums nav galīgs. Ņemot vērā no EKL 10. panta izrietošo lojālās sadarbības principu starp dalībvalstīm un iestādēm, un nolūkā neaizkavēt procedūru

dalībvalstij, kas uzskata, ka attiecīgie pasākumi nav atbalsts, ir pēc iespējas drīzāk — no brīža, kad Komisija uzzin par šiem pasākumiem, jāiesniedz Komisijai informācija, kas pamato šo nostāju. Ja šī informācija ļauj kļiedēt šaubas par to, ka izvērtētajiem pasākumiem nav atbalsta iezīmes, Komisija nevar uzsākt EKL 88. panta 2. punktā paredzēto procedūru. Savukārt, ja šī informācija neļauj kļiedēt šaubas par to, ka [pasākumiem] piemīt atbalsta īpašības un ja paralēli ir šaubas par to saderību ar kopējo tirgu, Komisijai ir jāuzsāk minētā procedūra.

- 49 Šajā lietā no lietas materiāliem izriet, ka, atbildot uz pirmo Komisijas lūgumu sniegt informāciju, Itālijas iestādes uzsvēra, ka subsīdijas, kuras izriet no valsts pasūtījuma līgumiem, kas noslēgti 1991. gadā ar *Tirrenia* grupas uzņēmumiem, nav valsts atbalsts. Tomēr, tā kā šajā stadijā nebija iespējams izvērtēt subsīdiju atbilstību papildizmaksām, kas radās no izpildāmā valsts pasūtījuma, bija legītimi, ka Komisija turpināja šaubīties par to, vai šīm subsīdijām ir atbalsta iezīmes. Turklāt Komisija minēja šo subsīdiju apturēšanu tikai tiktāl, ciktāl tās pārsniedz neto papildizmaksas, kuras saistītas ar tādu pakalpojumu sniegšanu, kas ir ekonomikas vispārējās interesēs. Šīs prasības ietvaros Itālijas valdība turklāt norādīja, ka tā neuzskatīja par nepieciešamu izteikties par EKL 87. panta piemērojamību attiecībā uz savām attiecībām ar *Tirrenia* grupu sakarā ar to, ka valsts pasūtījuma līgumi tika noslēgti ar *Tirrenia* grupu. Attiecībā uz *Tirrenia* grupas rūpniecības plānu laika periodam no 1999. līdz 2002. gadam Itālijas iestādes pirms apstrīdētā lēmuma pieņemšanas nesniedza Komisijai informāciju par to, kas vajadzības gadījumā varētu novērst valsts atbalsta esamību valsts paredzētajos pasākumos. Šādos apstākļos šī valdība nevar pārnest Komisijai to, ka tā ir uzsākusi EKL 88. panta 2. punktā paredzēto procedūru sakarā ar šaubām par to, ka izvērtētajiem pasākumiem ir atbalsta iezīmes.

- 50 Attiecībā uz iebildumu, saskaņā ar kuru Komisija nepamatoti atzinusi attiecīgos pasākumus par jaunu atbalstu, lai arī tā iepazinās ar informāciju, kas ļāva tai atzīt šos

pasākumus par pastāvošu atbalstu, tas attiecas tikai uz finansējumu, kas izriet no valsts pasūtījuma līgumiem, kuri noslēgti ar *Tirrenia* grupas uzņēmumiem 1991. gadā. Šajā sprieduma stadijā argumentācija tādējādi vairs neattiecas uz rūpniecības plānu laika periodam no 1999. līdz 2002. gadam. Precizējot šo, daļēji ir noraidāms Komisijas iesniegtais arguments savai aizstāvībai, saskaņā ar kuru Itālijas iestādes nav norādījušas iepriekš minēto informāciju pirms procedūras uzsākšanas.

- 51 No lietas materiāliem faktiski izriet, ka, sākot no brīža, kad tika sniegta atbilde uz Komisijas pirmo lūgumu sniegt informāciju, Itālijas iestādes apgalvoja, ka uz publiskā iepirkuma līgumiem, kuri noslēgti ar *Tirrenia* grupas uzņēmumiem, attiecās Regulas Nr. 3577/92 4. panta 3. punkts, kā rezultātā pēc būtības bija jāuzskata, ka saskaņā ar šiem līgumiem sniegtais finansējums bija likumīgs un ka tas tādējādi nebija jauns atbalsts, bet pastāvošs atbalsts. Turpretim vienkārša atsauce šajā vēstulē uz dažādu saraksti ar Komisiju laikā no 1991. līdz 1997. gadam, nepastāvot nekādi saiknei starp šīs sarakstes laikā sniegto informāciju un to, ka attiecīgie pasākumi tika atzīti par pastāvošu atbalstu, nav pietiekama, lai Itālijas valdība varētu pārmest Komisijai to, ka tā nav ņēmusi vērā šo informāciju, pirms EKL 88. panta 2. punktā paredzētās procedūras uzsākšanas izvērtējot, vai attiecīgiem pasākumiem ir jauna vai pastāvoša atbalsta iezīmes.
- 52 Itālijas valdības norādītais pamats tādējādi ir tālāk izvērtējams tikai tiktāl, ciktāl tas balstās uz to, ka Komisija nav ņēmusi vērā Regulas Nr. 3577/92 4. panta 3. punktu, izvēloties uzskatīt attiecīgos pasākumus par jaunu atbalstu un nevis par pastāvošu atbalstu.
- 53 Šī sprieduma 46. punktā atgādinātais pienākums noteiktos apstākļos uzsākt EKL 88. panta 2. punktā paredzēto procedūru iepriekš nenosaka procedūru, kādā šis lēmums ir jāpieņem, proti, vai nu pastāvīgi izvērtējot pastāvoša atbalsta režīmu, kā tas izriet no kopā piemērojamiem EKL 88. panta 1. un 2. punkta, vai nu

kontrolējot jaunu atbalstu, kā tas izriet no kopā piemērojamiem šī paša panta 3. un 2. punkta noteikumiem.

- 54 Ņemot vērā juridiskās sekas, izvēloties procedūru, kad runa ir par jau īstenotiem pasākumiem (skat. starpspriedumu, 56.–63. punkts), Komisija nevar aizmuguriski izvēlēties otro procedūru, ja attiecīgā dalībvalsts apgalvo, ka ir jāpiemēro pirmā procedūra. Šādā gadījumā Komisijai pietiekami jāizvērtē jautājums, balstoties uz informāciju, ko tai šajā stadijā sniegusi dalībvalsts, pat ja šis vērtējums attiecībā uz attiecīgo pasākumu atzišanu nav galīgs.
- 55 Tāpat kā tas, kas ir darāms, ja rodas jautājums par to, vai kādam pasākumam ir atbalsta iezīmes, saskaņā ar EKL 10. pantā iekļauto lojālās sadarbības principu starp dalībvalstīm un iestādēm un nolūkā neaizkavēt procedūru dalībvalstij, kas uzskata, ka runa ir par pastāvošu atbalstu, jāiesniedz Komisijai pēc iespējas drīzāk informācija, kas pamato šo nostāju, sākot no brīža, kad Komisija vēršas pie tās saistībā ar attiecīgo pasākumu. Ja pagaidu izvērtēšanas kārtībā šī informācija ļauj domāt, ka pastāv iespēja, ka attiecīgie pasākumi patiešām ir pastāvošs atbalsts, Komisijai tie jāizvērtē, ņemot vērā EKL 88. panta 1. un 2. punktā noteikto procedūru. Savukārt, ja dalībvalsts sniegtā informācija neļauj provizoriski izdarīt šādu secinājumu vai ja dalībvalsts nesniedz nekādu informāciju šajā sakarā, Komisijai ir jāizvērtē šie pasākumi, ņemot vērā šī paša panta 3. un 2. punktā noteikto procedūru.
- 56 Šis gadījums ir izvērtējams, ņemot vērā šos principus.

- 57 Situācija nav pilnībā salīdzināma ar to, kas bija pamatā spriedumam iepriekš minētajā lietā Itālija/Komisija, uz kuru atsaucās Itālijas valdība. Šajā spriedumā Tiesa uzskatīja — ja Komisija ir atļāvusi atbalstu, būtu pretrunā tiesiskās palāvības principam un tiesiskās drošības principam tas, ka Komisija vēlreiz novērtētu kā jaunu atbalstu pasākumus, uz kuriem attiecas šis režīms. Tieši tāpēc Tiesa lēma — ja attiecīgā dalībvalsts uzskata, ka pasākumi ir piešķirti atbilstoši iepriekš atļautajam režīmam, Komisija nevar uzreiz uzsākt EKL 88. panta 2. punktā paredzēto procedūru attiecībā uz šiem pasākumiem, uzskatot tos par jaunu atbalstu, kas nozīmētu to apturēšanu, bet tai vispirms ir jānosaka, vai uz šiem pasākumiem attiecas vai neattiecas minētais režīms un apstipriņošas atbildes gadījumā — vai tie atbilst nosacījumiem, kas paredzēti lēmumā, ar ko tiek apstiprināts šis režīms. Tikai izvērtēšanas galarezultātā pieņemta noliedzoša secinājuma gadījumā Komisija var uzsākt EKL 88. panta 2. punktā paredzēto procedūru, atzīstot attiecīgos pasākumus par jaunu atbalstu. Savukārt apstipriņoša secinājuma gadījumā Komisijai jāuzskata šie pasākumi par pastāvošu atbalstu atbilstoši EKL 88. panta 1. un 2. punktā noteiktajai procedūrai.
- 58 Tomēr šajā lietā attiecīgo pasākumu iespējamā atzīšana par pastāvošu atbalstu neizriet no lēmuma, kuru lietas dalībnieki ir vienojušies atzīt par tādu, ar ko apstiprina atbalsta režīmu. Itālijas valdība uzskata, ka Regulas Nr. 3577/92 4. panta 3. punkts paredz tajā ietverto valsts pasūtījuma līgumos noteikto atbalsta režīmu apstiprināšanu, bet Komisijas viedoklis ir pretējs. Tādējādi nav iespējams uzskatīt, ka Komisijai bija nekavējoties jāizvērtē minēto pasākumu saderība atbilstoši šai Padomes regulai, kuru tā neuzskata par tādu, kas ir līdzvērtīga lēmumam, ar ko tiek apstiprināts atbalsta režīms.
- 59 Šajā lietā pirmais jautājums, uz kuru jāatbild, lai izdarītu izvēli, kura procedūra jāpiemēro, atzīstot attiecīgos pasākumus vai nu par pastāvošu atbalstu vai jaunu atbalstu, skaidri prasa noskaidrot, vai Regulas Nr. 3577/92 4. panta 3. punkts paredz tajā ietverto valsts pasūtījuma līgumos noteiktā atbalsta apstiprināšanu.

- 60 Komisija izvērtēja šo jautājumu. Apstrīdētajā lēmumā ir iekļauta šāda rindkopa: "4. panta 3. punkts atstāj spēkā noslēgtos valsts pasūtījuma līgumus līdz to izbeigšanās brīdim. Šie "tradicionālie noteikumi" ir jāinterpretē šauri, jo tie ir izņēmums no vispārējā noteikuma, saskaņā ar kuru publiskā iepirkuma līgumi ir pieejami visiem attiecīgiem Eiropas Savienības uzņēmējiem. Tādējādi šie noteikumi ir piemērojami tikai attiecībā uz atbalstu, kas ir vajadzīgs, lai nodrošinātu valsts pasūtījuma piedāvājumu. Atbalstu, kas pārsniedz vai kas varētu pārsniegt šīs robežas, ir jāizvērtē Komisijai, balstoties uz tiesību normām par valsts atbalstu atbilstoši parastajām procedūrām". No šī izvilkuma izriet, ka Komisija par jaunu atbalstu atzina tikai finansējumu, kas pārsniedza izpildāmā valsts pasūtījuma izmaksas. Šāda argumentācija turklāt pilnībā saskan ar apstrīdētajā lēmumā izteiktu lūgumu apturēt tikai finansējumu, kas pārsniedz neto papildizmaksas, kas saistītas ar tādu pakalpojumu sniegšanu, kas ir vispārējās interesēs, bet nevis uz visiem pārējiem finansējumiem, kas izriet no publisko iepirkumu līgumiem, kuri noslēgti ar *Tirrenia* grupas uzņēmumiem.
- 61 Tādējādi Itālijas valdība nevar pārnest Komisijai to, ka tā uzreiz atzina, ka pasākumi, kuru apturēšanu paredz apstrīdētais lēmums, ir jauns atbalsts EKL 88. panta 3. punkta izpratnē, iepriekš neizvērtējot Itālijas iestāžu sniegto informāciju savas nostājas atbalstam par to, ka attiecīgie pasākumi ir uzskatāmi par pastāvošu atbalstu.
- 62 Kas attiecas uz lietas būtību, jāatrisina jautājums par to, vai, pretēji Komisijas nostājai, Regulas Nr. 3577/92 4. panta 3. punkts prasīja Komisijai attiecībā uz minētajiem pasākumiem uzskatīt, ka tie ir pastāvošs atbalsts tajā procedūras brīdī, kad bija jāizdara izvēle attiecībā uz to, vai atzīt tos par pastāvošu atbalstu vai jaunu atbalstu.

63 Komisija apstrīd, ka Regulas Nr. 3577/92 4. panta 3. punkts var atļaut valsts atbalstu un uzskatīt to par pastāvošu atbalstu tikai tāpēc vien, ka šis atbalsts ir paredzēts valsts pasūtījuma līgumā, kas pastāvēja šīs regulas spēkā stāšanās brīdī. Šī regula, kas bija pieņemta, balstoties uz EKL 84. pantu (jaunajā redakcijā pēc grozījumiem — EKL 80. pants), attiecās uz pakalpojumu sniegšanas brīvību jūras transporta jomā, un tikai akts, kura tiesiskais pamats bija EKL 94. pants (jaunajā redakcijā — EKL 89. pants), varēja atļaut valsts atbalstu. Minētās regulas 4. panta vienīgais mērķis ir atļaut pagaidu kārtībā saglabāt dažus šķēršļus pakalpojumu sniegšanas brīvībai, kurus attaisno nepieciešamība saglabāt atsevišķus, vispārējās interesēs sniegtus transporta pakalpojumus. Komisija uzsver, ka jebkurā gadījumā Regula Nr. 3577/92, kas attiecas tikai uz jūras kabotāžu, nebija piemērojama starptautiskajiem sakariem, ko nodrošināja dažas *Tirrenia* grupas sabiedrības.

64 Komisijas argumentācija ir tikai daļēji pareiza. Regulas Nr. 3577/92 4. pants, kas attiecībā uz šeit apspriesto jautājumu attiecas uz valsts pasūtījuma līgumiem, kas noslēgti ar kuģniecības sabiedrībām, kuras sniedz regulārus pakalpojumus uz un no salām, kā arī starp salām, tā 3. punktā nosaka, ka uz 1993. gada 1. janvāri esošie valsts pasūtījuma līgumi var palikt spēkā līdz tajā noteiktā termiņa beigām. Taču šāda veida līgumi pēc to dabas iekļauj finansiāla rakstura noteikumus, kas nepieciešami, lai nodrošinātu tajā paredzēto valsts pasūtījumu. Tiktāl, ciktāl Regulas Nr. 3577/92 4. panta 3. punkts paredz atstāt spēkā šos līgumus, neierobežojot šīs tiesību normas attiecināmību uz noteiktiem minēto līgumu aspektiem, uz finansiāla rakstura tiesību normām, kas nepieciešamas, lai nodrošinātu tajos paredzēto valsts pasūtījumu, attiecas minētā 4. panta 3. punkts. Tādējādi Komisija kļūdaini uzskata, ka šī tiesību norma atļauj tikai atstāt spēkā no šiem līgumiem izrietošās iespējamās ekskluzīvās vai īpašās tiesības. Turklāt apstrīdētajā lēmumā Komisija nepalika pie tik ierobežotas nostājas, jo tā tajā atzina, ka valsts pakalpojuma papildizmaksu robežās uz minēto līgumu finansēšanas mehānismiem attiecās Regulas Nr. 3577/92 4. panta 3. punkts.

- 65 Tomēr pretēji tam, ko pēc būtības uzskata Itālijas valdība, iespējamais atbalsts, kas pārsniedz to, kas ir nepieciešams, lai nodrošinātu valsts pasūtījumu — minēto līgumu priekšmetu, nevar ietilpt Regulas Nr. 3577/92 4. panta 3. punkta piemērošanas jomā tieši tāpēc, ka šis atbalsts nav nepieciešams šādu līgumu sabalansēšanai un tādējādi to atstāšanai spēkā. Tādējādi, balstoties uz šo tiesību normu, šo atbalstu nevar uzskatīt par pastāvošu atbalstu.
- 66 Šajā lietā Itālijas valdības prasība attiecas tikai uz pasākumiem, kurus Komisija apstrīdētajā lēmumā prasīja apturēt, proti, tikai un vienīgi “jebkuru atbalstu, kurš pārsniedz neto papildizmaksas, kas saistītas ar tādu pakalpojumu sniegšanu, kas ir ekonomikas vispārējās interesēs, atbilstoši [valsts pakalpojumam], ko noteikušas Itālijas iestādes, ņemot vērā ekonomikas vispārējās interesēs”. Tas ir iespējamais atbalsts, kas nav nepieciešams, lai nodrošinātu minēto valsts pasūtījumu, un kas tādējādi nav uzskatāms par pastāvošu atbalstu saskaņā ar Regulas Nr. 3577/92 4. panta 3. punktu. Komisija tāpēc likumīgi varēja atzīt šo iespējamo atbalstu par jaunu atbalstu, pretēji tam, ko uzskata Itālijas valdība.
- 67 Tādējādi pamats par EKL 87. panta 1. punkta un 88. panta 1. un 3. punkta pārkāpumu nav dibināts.
- 68 No visa iepriekš minētā izriet, ka apstrīdētais lēmums ir atceļams tiktāl, ciktāl līdz brīdim, kad Itālijas iestādēm bija paziņots lēmums par procedūras izbeigšanu attiecībā uz konkrēto uzņēmumu, tajā bija noteikts apturēt nodokļu režīmu, kas piemērots degvielas un eļļas piegādei *Tirrentia* grupas kuģiem, un ka pārējā daļā prasība ir noraidāma.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 69) Saskaņā ar Reglamenta 69. panta 3. punktu, ja lietas dalībniekiem spiedums ir daļēji labvēlīgs un daļēji nelabvēlīgs vai ja pastāv izņēmuma apstākļi, Tiesa var nolemt, ka tiesāšanās izdevumi ir jāsadala vai ka lietas dalībnieki sedz savus tiesāšanās izdevumus paši. Šajā lietā katrs lietas dalībnieks sedz savus tiesāšanās izdevumus pats.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (virspalāta) nospriež:

- 1) Komisijas lēmums, kas paziņots Itālijas iestādēm 1999. gada 6. augusta vēstulē Nr. SG (99) D/6463, uzsākt EKL 88. panta 2. punktā paredzēto procedūru saistībā ar valsts atbalstu Nr. C 64/99 (iepriekš Nr. NN 68/99) ir atceļams tiktāl, ciktāl līdz brīdim, kad Itālijas iestādēm bija paziņots lēmums par procedūras izbeigšanu attiecībā uz konkrēto uzņēmumu (Komisijas 2001. gada 21. jūnija Lēmums C(2001) 1684 vai Komisijas 2004. gada 16. marta Lēmums C(2004) 470), tajā bija noteikts apturēt nodokļu režīmu, kas piemērots degvielas un eļļas piegādei *Gruppo Tirrenia di Navigazione* kuģiem;
- 2) prasību pārējā daļā noraidīt;
- 3) katrs lietas dalībnieks sedz savus tiesāšanās izdevumus pats.

[Paraksti]